

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 28

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 11 ianuarie 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 726 din 8 octombrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 85 alin. 1 lit. m) și alin. 2 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare	2-4
Decizia nr. 728 din 8 octombrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice	5-7
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
34. — Decizie privind exercitarea atribuțiilor președintelui Autorității pentru Digitalizarea României	8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 726

din 8 octombrie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 85 alin. 1 lit. m) și alin. 2 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 85 alin. 1 lit. m) și alin. 2 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, excepție ridicată de Florin Gulianu în Dosarul nr. 395/42/2014/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 782D/2018.

2. La apelul nominal răspunde consilierul juridic Mirela Radu, pentru partea Serviciul Român de Informații, cu împuternicire de reprezentare juridică depusă la dosar. Lipsește autorul excepției de neconstituționalitate. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul consilierului juridic al Serviciului Român de Informații, care solicită respingerea ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă, în esență, Decizia Curții Constituționale nr. 126 din 28 februarie 2019. Mai arată că modalitățile de acordare, neacordare, sau retragere a accesului la informațiile clasificate sunt reglementate de alte acte normative decât cel criticat, și anume Legea nr. 182/2002 și Hotărârea Guvernului nr. 585/2002. Susține că nu sunt încălcate nici prevederile art. 21 din Constituție, deoarece autorul excepției a avut acces la justiție, prin posibilitatea de contestare a actelor administrative. În final, apreciază că textele de lege criticate nu contravin nici prevederilor art. 41 din Constituție privind dreptul la muncă, întrucât autorul excepției a cunoscut încă de la angajare rigorile statutului cadrelor militare.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 126 din 28 februarie 2019.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 1 martie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 395/42/2014/a1, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 85 alin. 1 lit. m) și alin. 2 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare și a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate și ale anexei nr. 15 la Hotărârea Guvernului nr. 585/2002 pentru aprobarea Standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate în România.**

Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de recurentul-reclamant Florin Gulianu, în cadrul soluționării recursului declarat împotriva Sentinței civile nr. 64 din 16 martie 2015, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, prin care s-a respins cererea reclamantului de anulare a actului administrativ prin care i s-a aplicat o sancțiune disciplinară, de anulare a actului administrativ prin care a fost eliberat din funcția de șef sector și pus la dispoziție în vederea numirii în altă funcție, de anulare a actului administrativ prin care a fost mutat în altă garnizoană decât cea de domiciliu, la o altă unitate militară și numit într-o funcție inferioară, într-o specializare pentru care nu are pregătirea profesională corespunzătoare și de obligare a părților la repunerea în funcția de șef sector și la plata de daune materiale și morale.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că a fost trecut în rezervă ca urmare a neacordării revalidării avizului privind accesul la informații clasificate, însă, propunerea de trecere în rezervă nu a fost făcută de comandantul unității din care a făcut parte, ci de Direcția Generală de Securitate Internă București (al cărui cadru militar nu era) și care a refuzat să-i elibereze avizul privind accesul la informații clasificate, fără a motiva această decizie. Susține că, deși raportul privind refuzul revalidării avizului privind accesul la informații clasificate este un act administrativ al unei instituții centrale, acesta nu este motivat, nu sunt cunoscute motivele pentru care s-a emis și, astfel, se încalcă dispozițiile art. 21 din Constituție, deoarece persoana aflată în ipoteza normelor de lege criticate nu poate contesta în instanță actul administrativ prin care se refuză revalidarea avizului privind accesul la informații clasificate.

7. Referitor la încălcarea dispozițiilor art. 41 din Constituție privind dreptul la muncă, se susține că orice cetățean trebuie să cunoască de ce a fost concediat de la locul de muncă și să se asigure că nu a fost un abuz, o răzbunare, o încetare ostilă a raporturilor juridice de muncă. Or, din moment ce nu i s-a comunicat actul administrativ, ci a primit doar o înștiințare despre retragerea accesului la informații clasificate, fără prezentarea niciunui dintre motivele de fapt și de drept, acest fapt a determinat „o stare de neliniște cauzată de lipsa de informații, ceea ce constituie un tratament degradant, în sensul dispozițiilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

8. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază că prevederile de lege criticate sunt constituționale.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului părții prezent

la ședința publică, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 85 alin. 1 lit. m) și alin. 2 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 20 iulie 1995, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții care, la data sesizării Curții Constituționale, aveau următorul cuprins:

— Art. 85 alin. 1 lit. m): *„Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate pot fi trecuți în rezervă sau direct în retragere, după caz, în următoarele situații: [...] m) în cazul neavizării în vederea acordării autorizației de acces la informații clasificate sau certificatului de securitate, la retragere ori în cazul în care aceste documente nu sunt revalidate, din motive imputabile cadrului militar în condițiile legii;”;*

— Art. 85 alin. 2: *„Trecerea în rezervă sau direct în retragere se face din oficiu, în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. a), b), d), e), f), i), l), m) și n), la propunerea consiliilor de judecată, în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. i) și j), iar, în celelalte condiții, la propunerea comandanților unităților din care fac parte, înaintată ierarhic.”*

13. Curtea constată că, ulterior sesizării sale, dispozițiile art. 85 alin. (2) din Legea nr. 80/1995 au fost modificate prin Legea nr. 259/2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.051 din 30 decembrie 2019, fără a modifica soluția legislativă criticată, având următorul conținut: *„Trecerea în rezervă sau direct în retragere se face din oficiu, în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. a), b), d), e), e¹), f), i¹), l), m) și n), la cererea cadrului militar, în situația prevăzută la alin. 1 lit. a¹), la propunerea consiliilor de onoare, în condițiile prevăzute la alin. (1) lit. i) și j), iar în celelalte condiții, la propunerea comandanților unităților din care fac parte, înaintată ierarhic.”* De asemenea, prin art. 1 pct. 21 din Legea nr. 259/2019, a fost introdus în Legea nr. 80/1995 art. 85 alin. 2¹, cu următorul conținut: *„În Ministerul Afacerilor Interne, trecerea în rezervă sau direct în retragere din oficiu, în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. e), m) și n), se dispune după expirarea perioadei de punere la dispoziție, atunci când nu s-a putut realiza numirea într-o funcție corespunzătoare.”*

14. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21 alin. (1) și (2) referitor la accesul liber la justiție și în art. 41 alin. (1) și (2) privind munca și protecția socială a muncii.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, referitor la dispozițiile criticate, s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 126 din 28 februarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 3 iulie 2019, respingând, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a acestora. La paragrafele 21 și 22 ale acestei decizii, Curtea a reținut că dispozițiile art. 85 din Legea nr. 80/1995 reglementează ipotezele în care ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate pot fi trecuți în rezervă sau direct în retragere, după caz. Alineatul 2 al articolului menționat prevede că trecerea în rezervă sau direct în retragere se face, după caz, din oficiu, la propunerea consiliilor de judecată sau la propunerea comandanților unităților din care fac parte, înaintată ierarhic. Textul de lege supus controlului de constituționalitate, respectiv art. 85 alin. 1 lit. m) din Legea nr. 80/1995, reglementează ipoteza neavizării în vederea acordării autorizației de acces la informații clasificate sau certificatului de securitate, la retragere ori în cazul în care aceste documente nu sunt revalidate, din motive imputabile cadrului militar în condițiile legii, situație în care acesta poate fi trecut în rezervă sau direct în retragere din oficiu.

16. Cu privire la accesul la informațiile clasificate, la paragrafele 23—25 din Decizia nr. 126 din 28 februarie 2019, precitată, Curtea a reținut că acesta este permis numai în cazurile, în condițiile și prin respectarea procedurilor prevăzute de Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 248 din 12 aprilie 2002. Astfel, potrivit art. 7 alin. (1) din lege, persoanele care vor avea acces la informații clasificate secrete de stat vor fi verificate, în prealabil, cu privire la onestitatea și profesionalismul lor, referitoare la utilizarea acestor informații. De asemenea, art. 28 din Legea nr. 182/2002 prevede că accesul la informații secrete de stat este permis numai în baza unei autorizații scrise, eliberate de conducătorul persoanei juridice care deține astfel de informații, după notificarea prealabilă la Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat — ORNISS, autorizație care se eliberează pe niveluri de secretizare, în urma verificărilor efectuate cu acordul scris al persoanei în cauză asupra acesteia. Durata de valabilitate a autorizației este de până la 4 ani; în această perioadă verificările pot fi reluate oricând. În continuare, Curtea a reținut că, în sensul Standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 585/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 5 iulie 2002, noțiunea de autorizație de acces la informații clasificate reprezintă documentul eliberat cu avizul instituțiilor abilitate, de conducătorul persoanei juridice deținătoare de astfel de informații, prin care se confirmă că, în exercitarea atribuțiilor profesionale, posesorul acestuia poate avea acces la informații secrete de stat de un anumit nivel de secretizare, potrivit principiului necesității de a cunoaște; noțiunea de certificat de securitate semnifică documentul eliberat persoanei cu atribuții nemijlocite în domeniul protecției informațiilor clasificate, respectiv funcționarului de securitate sau salariatului din structura de securitate, care atestă verificarea și acreditarea de a deține, de a avea acces și de a lucra cu informații clasificate de un anumit nivel de secretizare; verificare de securitate reprezintă totalitatea măsurilor întreprinse de autoritățile desemnate de securitate, conform competențelor, pentru stabilirea onestității și profesionalismului persoanelor, în scopul avizării eliberării certificatului de securitate sau autorizației de acces la informații clasificate. Potrivit art. 167 din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, revalidarea avizului privind accesul la informații clasificate presupune reverificarea persoanei deținătoare a unui certificat de securitate/autorizație de acces în vederea menținerii sau retragerii acesteia. Revalidarea poate avea loc la solicitarea unității în care persoana își desfășoară activitatea sau a ORNISS, în oricare dintre următoarele situații: a) atunci când pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu ale persoanei deținătoare este necesar accesul la informații de nivel superior; b) la expirarea perioadei de valabilitate a certificatului de securitate/autorizației de acces deținute anterior; c) în cazul în care apar modificări în datele de identificare ale persoanei; d) la apariția unor riscuri de securitate din punctul de vedere al compatibilității accesului la informații clasificate.

17. Având în vedere statutul cadrelor militare, Curtea a reținut, la paragrafele 30 și 31 din Decizia nr. 126 din 28 februarie 2019, că prevederile art. 85 alin. 1 lit. m) și alin. 2 din Legea nr. 80/1995 trebuie analizate în contextul legii, care reglementează deopotrivă drepturile și îndatoririle cadrelor militare. Astfel, norma criticată face parte dintr-o reglementare ce configurează statutul special al cadrelor militare, care sunt în serviciul națiunii, cu un regim juridic, drepturi și obligații specifice, adresându-se categoriei profesionale determinate chiar prin titlul legii. Or, având în vedere contextul reglementării, destinării acesteia, motivul și circumstanțele obligațiilor instituite, ce presupune deplina cunoaștere de către cel ce își asumă obligațiile prevăzute de lege a condițiilor și consecințelor încălcării acestora, rezultă că norma criticată este previzibilă pentru destinatarii ei.

18. În ce privește critica referitoare la faptul că militarul nu cunoaște regulile după care se desfășoară procedura avizării (acordării), retragerii sau revalidării autorizației de acces la informații clasificate, având în vedere că actul administrativ nu este accesibil și nici opozabil, Curtea a constatat, la paragraful 33 al Deciziei nr. 126 din 28 februarie 2019, că aceste aspecte reprezintă eventuale critici aduse prevederilor Legii nr. 182/2002, care reglementează cazurile, condițiile și procedura de acces la informațiile clasificate, lege care însă nu constituie obiect al prezentei excepții de neconstituționalitate.

19. Cu privire la critica raportată la art. 21 din Constituție, potrivit căreia militarul nu poate contesta în instanță actul administrativ prin care se refuză revalidarea avizului privind accesul la informații clasificate, Curtea a constatat, la paragraful 37 al Deciziei nr. 126 din 28 februarie 2019, că aceasta nu poate fi reținută. Astfel, referitor la conceptul de proces echitabil consacrat și de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat, cu valoare de principiu, că acesta presupune judecarea cauzei în fața unei instanțe independente și imparțiale, singura în măsură să decidă cu privire la necesitatea tuturor aspectelor menite să slujească actului de îndeplinire a justiției prin aflarea adevărului. Aplicarea cerinței procesului echitabil se impune numai în legătură cu procedura de desfășurare a procesului, iar nu și în ceea ce privește cadrul juridic sancționator al faptelor, adică în domeniul dreptului substanțial. Nici din cuprinsul art. 21 alin. (3) din Constituție și nici din cel al art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectiv din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, nu se poate desprinde concluzia că aplicarea cerinței procesului echitabil ar trebui să excedeze necesității asigurării garanțiilor procesuale, spre a se intra în materii din câmpul dreptului substanțial (a se vedea Decizia nr. 307 din 23 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 3 mai 2010, și Decizia nr. 1.168 din 15 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 806 din 15 noiembrie 2011).

20. Referitor la pretinsa încălcare a prevederilor constituționale ale art. 41 alin. (1), la paragrafele 34 și 35 ale Deciziei nr. 126 din 28 februarie 2019, Curtea a constatat netemeinicia acestei susțineri. Astfel, în jurisprudența sa, cu privire la art. 41 alin. (1) din Constituție, prin Decizia nr. 545 din 7 decembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 25 ianuarie 2005, Curtea a reținut că acest text constituțional nu poate fi interpretat în sensul că, oricând, orice persoană poate opta pentru exercitarea unei profesii ori a unei meserii sau pentru alegerea oricărui loc de muncă fără a avea pregătirea și calificarea corespunzătoare ori fără a face dovada că a obținut avizul, autorizația sau atestatul, în cazul în

care pentru exercitarea unei profesii sau meserii se cere, pe lângă absolvirea studiilor ori calificarea necesară, și acest lucru. Obținerea acestor avize, autorizații sau atestări este motivată de specificul fiecărei profesii sau meserii care presupune o calificare corespunzătoare, precum și anumite aptitudini pe care cel ce dorește să exercite acea meserie sau profesie trebuie să le aibă, tocmai pentru îndeplinirea sarcinilor de la locul de muncă ales. Totodată, prin Decizia nr. 41 din 24 ianuarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 180 din 24 februarie 2006, Curtea a stabilit că, de principiu, instituirea, prin lege, a unor condiții pentru ocuparea unor funcții sau exercitarea unor profesii nu reprezintă o încălcare a dreptului la muncă și la alegerea profesiei. În concluzie, Curtea a reținut că nu se poate susține că textele de lege criticate ar permite desființarea raporturilor de muncă în mod arbitrar, deoarece trecerea în rezervă sau direct în retragere se face doar în cazul neavizării în vederea acordării autorizației de acces la informații clasificate sau certificatului de securitate, la retragere ori în cazul în care aceste documente nu sunt revalidate, din motive imputabile cadrului militar.

21. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în decizia menționată își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

22. Curtea mai reține că, prin art. I pct. 21 din Legea nr. 259/2019, a fost introdus în Legea nr. 80/1995 art. 85 alin. 2¹, prin care se precizează că, în Ministerul Afacerilor Interne, trecerea în rezervă sau direct în retragere din oficiu, în condițiile prevăzute la art. 85 alin. 1 lit. e), m) și n), se dispune după expirarea perioadei de punere la dispoziție, atunci când nu s-a putut realiza numirea într-o funcție corespunzătoare.

23. Cât privește criticile autorului excepției referitoare la faptul că propunerea de trecere în rezervă nu a fost făcută de comandantul unității din care a făcut parte, ci de Direcția Generală de Securitate Internă București (al cărui cadru militar nu era), care a și refuzat să-i elibereze avizul privind accesul la informații clasificate, fără a motiva această decizie, Curtea constată că acestea constituie probleme de aplicare a legii în litigiul dedus judecării instanței care a sesizat Curtea Constituțională, litigiu având ca obiect principal anularea actului administrativ al directorului S.R.I. prin care i s-a aplicat sancțiunea disciplinară „mustrare scrisă”, anularea ordinului directorului S.R.I. prin care a fost eliberat din funcția de șef sector și pus la dispoziție în vederea numirii în altă funcție, anularea ordinului directorului S.R.I. prin care a fost mutat în altă garnizoană decât cea de domiciliu, la o altă unitate militară și numit într-o funcție inferioară. Prin urmare, aceste critici nu pot forma obiect al controlului de constituționalitate.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Florin Gulianu în Dosarul nr. 395/42/2014/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 85 alin. 1 lit. m) și alin. 2 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 8 octombrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 728

din 8 octombrie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, excepție ridicată de Vasile Chirilă în Dosarul nr. 11.938/300/2018 al Judecătoriei Sectorului 2 București și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 972D/2018.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, arată că dispozițiile legii criticate nu contravin art. 21 și nici art. 24 din Constituție, deoarece judecătorul care soluționează cererea de revocare a ordinului de protecție este desemnat prin repartizare aleatorie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Sentința civilă nr. 6.145 din 11 iunie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 11.938/300/2018, **Judecătoria Sectorului 2 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, „în ceea ce privește îngrădirea dreptului la un proces echitabil și a dreptului la apărare cu referire la posibilitatea de a soluționa o cerere de revocare a ordinului de către judecătorul care a mai soluționat o cerere de revocare”**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamantul Vasile Chirilă, în cadrul soluționării cererii de revocare a ordinului de protecție emis la data de 1 februarie 2018 în temeiul Legii nr. 217/2003.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale, în ceea ce privește îngrădirea dreptului la un proces echitabil și a dreptului la apărare cu referire la posibilitatea de a soluționa o cerere de revocare a ordinului de către judecătorul care a mai soluționat o cerere de revocare. În acest sens, arată că judecătorul care a emis ordinul de restricție

este și cel care verifică în continuare celelalte criterii, în condițiile în care, ținând cont de simetria actelor juridice, „judecătorul de drepturi și libertăți care a emis un mandat de arestare unui inculpat nu îl mai judecă în tot cursul procesului penal”. Or, în acest fel, este încălcat dreptul la un proces echitabil.

6. Totodată, se susține că legea criticată nu dă posibilitatea celui acuzat să își exprime punctul de vedere, posibilitate pe care inculpatul în proces penal o are, astfel că se încalcă și dispozițiile art. 24 din Constituție.

7. **Judecătoria Sectorului 2 București** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece judecătorul desemnat prin repartizare aleatorie să soluționeze cererea de revocare nu este același cu cel care a soluționat cererea privind emiterea ordinului de protecție. Totodată, critica potrivit căreia Legea nr. 217/2003 încalcă dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, deoarece permite judecătorului care a soluționat o cerere de revocare să soluționeze o cerere ulterioară de revocare, este neîntemeiată, deoarece, în concordanță cu art. 34 din Legea nr. 217/2003, cererea de revocare vizează verificarea îndeplinirii condițiilor privind revocarea raportat la momente diferite în timp, iar, la soluționarea unei cereri de revocare, instanța are în vedere un anumit interval de timp și împrejurările existente până la acel moment.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctul de vedere al Direcției Generale de Poliție a Municipiului București depus la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum este menționat în actul de sesizare a Curții Constituționale, îl constituie dispozițiile Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 205 din 24 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare. Din analiza motivării excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că autorul acesteia critică procedura de soluționare a cererii de revocare a ordinului de

protecție. Or, această procedură este reglementată de art. 34 din Legea nr. 217/2003, care are următorul conținut:

„(1) *Persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse.*

(2) *Revocarea se poate dispune dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:*

a) *agresorul a respectat interdicțiile sau obligațiile impuse;*

b) *agresorul a urmat consiliere psihologică, psihoterapie, tratament de dezintoxicare ori orice altă formă de consiliere sau terapie care a fost stabilită în sarcina sa ori care i-a fost recomandată sau a respectat măsurile de siguranță, dacă asemenea măsuri s-au luat, potrivit legii;*

c) *dacă există o evaluare a riscului de recidivă realizată potrivit competențelor de către un serviciu de probațiune, care indică un grad de risc suficient de scăzut și faptul că agresorul nu mai prezintă un real pericol pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia, astfel cum este definită potrivit prevederilor art. 5.*

(3) *Cererea de revocare se soluționează cu citarea părților și a unității de poliție care a pus în executare ordinul de protecție a cărui revocare se solicită. Participarea procurorului este obligatorie.”*

12. Prin urmare, Curtea constată că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie doar prevederile art. 34 din Legea nr. 217/2003.

13. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil și în art. 24 privind dreptul la apărare.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, referitor la constituționalitatea unor dispoziții cuprinse în Legea nr. 217/2003, s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 303 din 28 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 500 din 7 iulie 2015 sau prin Decizia nr. 826 din 11 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 11 februarie 2019, însă din alte perspective decât cea invocată în cauza de față. În prezenta cauză, autorul excepției critică, pe de-o parte, faptul că cererea de revocare a ordinului de protecție este soluționată de același judecător ca cel care a emis ordinul de protecție sau ca cel care a mai soluționat o cerere de revocare, iar, pe de altă parte, faptul că, în cadrul soluționării cererii de revocare a ordinului de protecție nu se dă posibilitatea celui acuzat să își exprime punctul de vedere.

15. Curtea observă că, potrivit dispozițiilor art. 2 din Legea nr. 217/2003, protecția și promovarea drepturilor victimelor violenței domestice se realizează, printre altele, în conformitate cu principiul legalității și principiul respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Emiterea unui ordin de protecție impune menținerea unui echilibru între drepturile persoanei căreia îi sunt imputate actele de violență (emiterea ordinului de protecție vizând restrângerea dreptului la viață privată și a libertății de mișcare) și drepturile persoanei asupra căreia au fost exercitate actele de violență.

16. Cu privire la susținerea potrivit căreia cererea de revocare a ordinului de protecție este soluționată de același judecător ca cel care a emis ordinul de protecție, încălcându-se astfel dreptul la un proces echitabil, consacrat de art. 21 alin. (3) din Constituție, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată. Astfel, nicio dispoziție din cuprinsul Legii nr. 217/2003 nu prevede că cererea de revocare a ordinului de protecție este soluționată de același judecător ca cel care a emis ordinul de

protecție. Potrivit art. 34 alin. (1) din Legea nr. 217/2003, „*Persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse*”, iar, potrivit art. 34 alin. (3) din aceeași lege, „*Cererea de revocare se soluționează cu citarea părților și a unității de poliție care a pus în executare ordinul de protecție a cărui revocare se solicită. Participarea procurorului este obligatorie.*” În speță, așa cum menționează și instanța judecătorească în cadrul opiniei cu privire la excepția de neconstituționalitate, judecătorul desemnat prin repartizare aleatorie să soluționeze cererea de revocare nu este același cu cel care a soluționat cererea privind emiterea ordinului de protecție. Însă, judecătorul desemnat prin repartizare aleatorie să soluționeze cererea de revocare a mai soluționat anterior o cerere de revocare formulată de aceeași persoană.

17. Curtea reține că revocarea ordinului de protecție se poate dispune dacă sunt îndeplinite, cumulativ, condițiile prevăzute de art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003 [a) agresorul a respectat interdicțiile sau obligațiile impuse; b) agresorul a urmat consiliere psihologică, psihoterapie, tratament de dezintoxicare ori orice altă formă de consiliere sau terapie care a fost stabilită în sarcina sa ori care i-a fost recomandată sau a respectat măsurile de siguranță, dacă asemenea măsuri s-au luat, potrivit legii; c) dacă există o evaluare a riscului de recidivă realizată potrivit competențelor de către un serviciu de probațiune, care indică un grad de risc suficient de scăzut și faptul că agresorul nu mai prezintă un real pericol pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia, astfel cum este definită potrivit prevederilor art. 5]. Cu privire la această ultimă cerință, prin Decizia nr. 50 din 22 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 665 din 27 iulie 2020, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003, că, „în situația în care persoana împotriva căreia s-a emis ordinul de protecție nu este implicată într-un dosar penal, pentru a se dispune revocarea ordinului nu trebuie întocmită de către serviciul de probațiune o evaluare a riscului de recidivă, conform art. 34 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 217/2003. În acest caz, instanța va efectua o evaluare proprie a existenței unui risc real pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia din partea persoanei împotriva căreia s-a emis ordinul de protecție.”

18. Astfel, soluționarea de către același judecător (desemnat prin repartizare aleatorie) a unor cereri distincte de revocare a ordinului de protecție, cereri formulate la intervale diferite de timp de către persoana împotriva căreia s-a emis ordinul de protecție, nu poate conduce *de plano* la concluzia încălcării dreptului la un proces echitabil, în componenta privind imparțialitatea judecătorului.

19. Potrivit art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil. Referitor la imparțialitatea magistratului, ca garanție a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin Hotărârea din 1 octombrie 1982, pronunțată în Cauza *Piersack împotriva Belgiei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că imparțialitatea poate fi apreciată într-un dublu sens: un demers subiectiv, ce tinde a determina

convingerea personală a unui judecător într-o cauză anume, ceea ce semnifică așa-numita imparțialitate subiectivă, și un demers obiectiv, cu scopul de a determina dacă acesta a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în privința sa, ceea ce semnifică așa-numita imparțialitate obiectivă (paragraful 30). Această definiție este reluată și în Hotărârea din 24 mai 1989, pronunțată în Cauza *Hauschildt împotriva Danemarcei*, prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului arată că imparțialitatea subiectivă este prezumată până la proba contrară (paragraful 47). În schimb, aprecierea obiectivă a imparțialității constă în a analiza dacă, independent de conduita personală a judecătorului, anumite împrejurări care pot fi verificate dau naștere unor suspiciuni de lipsă de imparțialitate (Hotărârea din 15 decembrie 2005, pronunțată în Cauza *Kyprianou împotriva Ciprului*, paragraful 121).

20. Aplicând aceste considerente la cauza de față, Curtea constată că soluționarea de către același judecător, desemnat prin repartizare aleatorie, a mai multor cereri de revocare a aceluiași ordin de protecție, formulate la intervale diferite de timp, nu echivalează cu lipsa de imparțialitate a judecătorului care, potrivit art. 34 din Legea nr. 217/2003, trebuie să verifice îndeplinirea cerințelor prevăzute de lege pentru revocare, verificare care este raportată la intervale diferite de timp, luând în considerare o serie de factori, în special de natură factuală, emoțională și psihologică, materială și medicală, factori care pot diferi în funcție de momentul la care se soluționează cererea de revocare. Astfel, în soluționarea fiecărei cereri de revocare, judecătorul realizează o evaluare proprie, distinctă, a existenței unui risc real pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia, evaluare raportată la împrejurările existente la momentul soluționării cererii.

21. Referitor la critica potrivit căreia Legea nr. 217/2003 încalcă dreptul la apărare, consacrat de art. 24 din Constituție, deoarece nu dă posibilitatea celui acuzat să își exprime punctul de vedere, posibilitate pe care inculpatul în proces penal o are, Curtea constată că și această critică este neîntemeiată. Astfel, referindu-se la procedura emiterii ordinului de protecție, prin raportare la art. 24 din Constituție, prin Decizia nr. 676 din 2 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 151 din 16 februarie 2018, paragraful 20, Curtea a reținut că legea oferă suficiente garanții pentru respectarea dreptului la apărare. Astfel, citarea părților se face potrivit regulilor privind citarea în cauze urgente [art. 27 alin. (2) din lege], iar asistența juridică a persoanei împotriva căreia se

solicită ordinul de protecție este obligatorie [art. 27 alin. (4) din lege]. Totodată, Curtea a reținut că judecarea cererii de emitere a unui ordin de protecție se face de urgență și cu precădere, nefiind admisibile probe a căror administrare necesită timp îndelungat, iar, potrivit art. 30 din Legea nr. 217/2003, hotărârea prin care se dispune ordinul de protecție este supusă numai apelului, în termen de 3 zile de la pronunțare, dacă s-a dat cu citarea părților, și de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor, apelul judecându-se cu citarea părților, participarea procurorului fiind obligatorie.

22. În ceea ce privește procedura de revocare a ordinului de protecție, Curtea reține că, potrivit art. 34 alin. (3) din Legea nr. 217/2003, „*Cererea de revocare se soluționează cu citarea părților și a unității de poliție care a pus în executare ordinul de protecție a cărui revocare se solicită. Participarea procurorului este obligatorie.*”

23. Referitor la dreptul la apărare, Curtea Constituțională a statuat, în jurisprudența sa, că acesta este în serviciul efectivității realizării dreptului constituțional al cetățenilor de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime (Decizia nr. 64 din 2 iunie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 12 iulie 1994). Totodată, Curtea a calificat art. 24 din Constituție ca fiind o garanție a dreptului la un proces echitabil (Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 775 din 24 octombrie 2014, paragraful 51, și Decizia nr. 111 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 16 mai 2016, paragraful 23). De asemenea, Curtea a reținut, în jurisprudența sa, că dreptul la apărare conferă oricărei părți implicate într-un proces, potrivit intereselor sale și indiferent de natura procesului, posibilitatea de a utiliza toate mijloacele prevăzute de lege pentru a invoca în apărarea sa fapte sau împrejurări. Acest drept presupune participarea la ședințele de judecată, folosirea mijloacelor de probă și invocarea excepțiilor prevăzute de legea procesual penală (a se vedea Decizia nr. 667 din 15 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 870 din 20 noiembrie 2015, paragraful 33).

24. Având în vedere această jurisprudență, precum și dispozițiile art. 34 alin. (3) din Legea nr. 217/2003, potrivit cărora cererea de revocare se soluționează cu citarea părților, critica autorului excepției referitoare la încălcarea dreptului la apărare, consacrat de art. 24 din Constituție, este neîntemeiată.

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Vasile Chirilă în Dosarul nr. 11.938/300/2018 al Judecătoriei Sectorului 2 București și constată că dispozițiile art. 34 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 2 București și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 8 octombrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind exercitarea atribuțiilor președintelui Autorității pentru
Digitalizarea României**

În temeiul art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Octavian Oprea, vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Autorității pentru Digitalizarea României, exercită atribuțiile președintelui Autorității pentru Digitalizarea României până la numirea conducătorului instituției publice, în condițiile legii.

PRIM-MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚUContrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Dragoș Condrea

București, 11 ianuarie 2021.

Nr. 34.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

